

Folkhälsorådet Protokoll 2019-12-06 § 35-44

Plats och tid

Stadshuset, Sjuntorpsrummet, kl 8.30-12.00

Beslutande

Monica Hanson (ordf.)(KS)
Jennie Olsson Örn (KS)
Mikael Arvemark (KS)
Kalle Blomgren (HSN)

Adjungerade

Birgitta Lundskog (UTB)
Christina Malmsten (ASF)
Gigi Cederholm (KSF)
Hans Därnemyr (NÄRF)
Katarina Nyman (KSF)
Peter Göthblad (KSF) fr o m § 40
Peter Jacobsson (KFF)

Övriga närvarande

Elisabeth Linderoth (SBF)
Johanna Linnarsson, sekreterare

Vid anteckningarna

.....
Sekreterare, Johanna Linnarsson

Justeras

2019-12-13

.....
Ordförande, Monica Hanson

.....
Justerande, Kalle Blomgren

FHR § 35 Mötets öppnande

Monica Hanson hälsar alla välkomna och öppnar mötet.

FHR § 36 Val av justeringsperson

Kalle Blomgren vals att justera protokollet.

FHR § 37 Föregående mötes protokoll

Inga oklarheter i förra protokollet, protokollet läggs till handlingarna.

FHR § 38 Folkhälsoperspektiv i fysisk planering

Johanna Linnarsson presenterar bl a vad som påverkar vår hälsa och platsens betydelse för tillit och gemenskap, som en inledning inför workshop Vårvik.

Johanna visar olika illustrerade exempel på situationer kring exempelvis fysiska möten och fysiska aktiviteter för att ge olika infallsvinklar på hur en medveten planering kan bidra till en hälsofrämjande miljö.

FHR § 39 Workshop Vårvik och Hjulksvarvelund

Elisabeth Linderöth, gatu- och parkchef, presenterar arbetet med Hjulksvarvelund, den nya stadsdelen Vårvik och processen med detaljplaner, som ligger ute för samråd tom 11 december. För att framföra åsikter, kontakta: Elisabeth Linderöth och Josefin Åkesson Bengtsson, Trollhättans Stad eller Katja Weyhing, Kraftstaden.

Först ut är detaljplanen om Stridsbergsbron, 230 m lång och i tre delar. Frihöjd över kanalen är 6.5 m och många båtar kan därför passera under utan broöppning. Bron kommer att avlasta klaffbron, räknar med ca 9000 fordon per dygn när Vårvik är fullt utbyggt år 2030.

Hållbarhet är viktigt i arbetet och de övergripande målen är:

”Vårvik är en plats för en hållbar livsstil – det är lätt att göra rätt”. Det ska vara lättare att ta bussen än bilen och busshållplatsen är placerad mitt i området. Enklare ärenden ska kunna skötas i området utan att behöva ta sig till centrum.

”Byggprojektet Vårvik bidrar till minskad miljö-och klimat-belastning, per kvm och per boende/arbetstagare, jämfört med normalprojekt, och visar vägen till nationella hållbarhetsmål”. Styrning ska ske med effektmål, så att man ska kunna välja olika mål i olika delar av byggskedet.

”Vårvik erbjuder stor variation på bostäder och kravlösa mötesplatser som attraherar många olika målgrupper”. Två större och en mellanstor lekplats planeras, förskolan är tänkt ligga i anslutning till naturmarkerna. Olika boendeformer ska finnas och alla oavsett social ställning ska kunna mötas här. Högsta huset som planeras är 14 våningar

högt, men de flesta på sex och åtta våningar, och ska inrymma 1600–1800 bostäder samt ca 1000 parkeringsplatser.

Saneringen av området fungerar bra och 170 000 ton ska rengöras. 10 000 lastbilar ska ut med förorenade massor och 10 000 lastbilar ska in med rena massor. Stora delar av kostnaderna täcks av statliga bidrag. Kontorsbyggnaden, filfabriken och Maternverket ska sparas, resten av byggnaderna var i dåligt skick och kan inte behållas.

Ny väg kommer att dras i kanten av Hjulvarnelund. Servicehuset på campingen flyttas längre in på campingområdet, som kommer att minska i storlek, och ny ägare öppnar campingen den 1 juni 2020.

Stor hänsyn tas till Dammfladdermusen, som är en av åtta arter i området, eftersom den är oerhört ljuskänslig. Under april-september får inte belysning ske av strandkanten. Bemannade showrooms kommer att finnas på plats redan våren 2020. Mer info finns på hemsidan: www.trollhattan.se/varvik

Folkhälsorådet lyfter att jämställdhetsperspektivet är viktigt att beakta, att kvinnor är mer benägna att ta bilen pga. otrygghetskänsla. Forskning visar också att barn som bor i lägenheter belägna högt upp i hus är mindre benägna att ta sig ut för att leka. Glöm inte heller ungdomarna i planeringen. Resonemang förs om badplats, men det är starka strömmar i älven. Kunde en lagun anläggas på något sätt skulle det öppna upp möjligheten för bad. Om en ny stadsdel inte hade byggts hade gifterna funnits kvar i marken. Den nya stadsdelen gör området än mer tillgängligt för fler att vistas här och komma närmre kulturmiljön.

FHR § 40 Ekonomisk avstämning 2019

Ekonomisk avstämning av Folkhälsorådets medel t o m sista november inklusive prognos till årets slut, visar ett överskott om 432 tkr. Efter gjorda omprioriteringar finns sammanlagt 72 tkr över för insatser via delegationsbeslut. Medel som inte använts kommer att återlämnas till Norra Hälso- och sjukvårdsnämnden.

Folkhälsorådets budgetfördelning 2020 om 2 500 tkr antogs i Kommunstyrelsen den 4 december. Projekten "Tidigt stöd till unga lagöverträdare" samt projektet "Förstärkt språkutvecklande förskola" kommer att starta sex månader senare än planerat. Neddragning om 5% sker på samverkansgruppernas ansökta medel.

FHR § 41 Trygghetsarbetet i Trollhättan

Katarina Nyman, hållbarhetsstrateg, presenterar material från utbildningen i kunskapsbaserat brottsförebyggande arbete som arrangeras av Länsstyrelsen i samverkan med Örebro Universitet. Katarina är en av sex deltagare från Trollhättan som deltar i utbildningen.

Brottsförebyggande begrepp förklaras såsom rutinaktivitetsteorin samt social- och situationell brottsprevention och grunderna för en kunskapsbaserad samverkansmodell:

Rutinaktivitetsteorin är en grundläggande teori som visar att brott kan uppstå då det finns motiverad gärningsperson och lämpliga offer eller objekt och kontroll saknas. Social brottsprevention- risk och skyddsfaktorer – handlar bl a om föräldra- och barnrelationer men också om tillgång och avsaknad av fritidsaktiviteter. Situationell brottsprevention är mer handgripliga åtgärder såsom kameror, grannsamverkan och planering av den fysiska miljön.

Grunderna för en kunskapsbaserad samverkan kan delas upp i olika delar: kartläggning, analys, insatser, uppföljning och återkoppling. Orsaksanalysen efter kartläggningen är kanske det allra viktigaste skedet. Katarina visar ett exempel på en matris för orsaksanalys som under utbildningen fokuserar på Kronogårdstorg.

För att få en gemensam lägesbild behövs ett rapporteringssystem för att underlätta insamlandet av information. Med analys av den gemensamma lägesbilden kan rätt insatser sedan sättas in. Därefter följer uppföljning, utvärdering och återkoppling av insatserna. Ett exempel på rapporteringssystem som används av flera kommuner är EMBRACE, där ca 60 st rapportörer kan forma en gemensam bild.

En av uppgifterna under utbildningen var att skapa en fiktiv organisation för det brottsförebyggande arbetet i Trollhättan, där nuvarande trygghetsgrupp och Kronogårdsgruppen slås ihop och bildar ett lokalt Brå med tillhörande styrgrupp, underliggande arbetsgrupp samt rapportörer. Allt med syfte att få ett mer systematiserat och kunskapsbaserat brottsförebyggande arbete. Örebro är en kommun av flera som under flera år arbetet enligt modellen kunskapsbaserat brottsförebyggande arbete. Regeringen utreder nu vilket ansvar kommunerna ska ta framöver gällande det brottsförebyggande arbetet. Folkhälsorådet ställer sig positiva och menar att det kan vara ett bra arbetssätt för att få ett samlat grepp om situationen. Det blir ökad systematik och långsiktighet i arbetet, samt uppföljning.

Peter Göthblad, hållbarhetsstrateg, presenterar trygghetsarbetet och insatser som genomförs i Trollhättan och som grundas i bl a Programförklaringen, Mål och resursplanen (MRP). Några exempel på aktiviteter på en mer övergripande nivå är grannsamverkan, trygghetsvandrare, medborgarlöfte och ordningsvakter. Det finns också en mängd aktiviteter för barn och unga och ett axplock är Familjecentrum, utvecklade hembesök, närvaroprojekt samt föräldrakurser. Några viktiga begrepp att definiera är säkerhet, trygghet och tillit. Säkerhet definieras som den faktiska risken att utsättas för brott och ordningsstörning, medan trygghet är individens upplevelse av säkerheten/risken.

Staden har haft ett par tunga år ekonomiskt, fastslår Monica Hanson, men trots detta har vi kunnat jobba framåt i Trollhättan och det är glädjande! För att bygga ett gott Trollhättan måste vi jobba förebyggande

FHR § 42 Datum för Folkhälsorådet 2020

Datum för Folkhälsorådets sammanträden 2020:

23 januari, kl 8.30-12.00

27 februari, kl 8.30-16.30 Utvecklingsforum Folkhälsa, Fokus: Barnrätt

20 maj, kl 8.30-12.00

1 oktober, kl 8.30-12.00

16 oktober, kl 13.00-15.55 Beslutsmöte med enbart Folkhälsorådets politiker

3 december, kl 8.30-12.00

FHR § 43 Nästa Möte

Nästa möte med Folkhälsorådet hålls den 23 januari, kl 8.30-12.00

FHR § 44 Mötets avslutande

Monica Hanson önskar alla en God Jul och avslutar mötet